

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

100 10 PRAHA 10 - VRŠOVICE, Vršovická 65

V Praze dne 3. července 2014

Č. j.: 46871/ENV/14

STANOVISKO

Ministerstva životního prostředí

**podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů
na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů,**

**k návrhu koncepce
„Operační program Praha – pól růstu ČR“
verze po veřejném projednání**

Předkladatel koncepce: **Hlavní město Praha**
Mariánské nám. 2
110 01 Praha 1

Zpracovatel posouzení: **RNDr. Jiří Grúz**
(autorizace MŽP dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní
prostředí, ve znění pozdějších předpisů, č. j. 85189/ENV/08)

Tým zpracovatele: **RNDr. Bc. Jaroslav Bosák, MBA**
Mgr. Lucie Peterková, Ph. D.

Stručný popis koncepce:

Operační program Praha – pól růstu ČR (dále též jen „OP PPR“) představuje strategický dokument Kraje Hlavní město Praha. Jedná se o celokrajskou koncepci, navazující na řadu dalších materiálů, přijatých na komunitární i národní úrovni.

Hlavním cílem OP PPR pro programové období 2014 – 2020, jako jednoho z nástrojů strategie Evropa 2020, je zajistit plnění tematických cílů Nařízení Společného strategického rámce. Přitom je třeba zajistit efektivní realizaci investic v Praze, které povedou ke zvýšení konkurenceschopnosti Prahy jako rozvojového pólu republiky a k zajištění kvalitního života obyvatel. Vytvoření příznivého podnikatelského prostředí a podpora vzdělání a vědy tak musí směřovat k naplnění role Prahy jako hlavního inovačního centra republiky. Přitom je nezbytné zajistit efektivní hospodaření se všemi formami zdrojů - pozemky, nemovitostmi

a infrastrukturou, energiemi i financemi ve smyslu zásad udržitelného rozvoje a vyvažování jejich vzájemných vazeb.

OP PPR představuje multifondový systém podpor z EU, orientovaný na podporu vědy a výzkumu, malých a středních podniků, nízkouhlíkového hospodářství, podporu sociálních služeb a vzdělávání. Financování programu se strany EU bude probíhat jak z Evropského fondu pro regionální rozvoj, tak z Evropského sociálního fondu. Program bude zčásti kofinancován i z tuzemských zdrojů.

Záměrem OP PPR je dále podpora fungování otevřeného, dostatečně strukturovaného trhu práce, zvýšení vzdělanostní úrovně obyvatel Prahy a propojení vysokých škol s vědeckovýzkumnými pracovišti. Součástí OP PPR je podpora úsporného a udržitelného využívání zdrojů energií, zajištění trvale možného souladu městského a přírodního prostředí a udržitelné městské mobility. Podpořen musí být i účinný systém rozvoje a plánování sociálních služeb, preferování moderních způsobů poskytování sociálních služeb, odstraňování bariér pro znevýhodněné skupiny obyvatel, zajištění podpory rovných příležitostí mužů a žen v pracovním a rodinném životě.

Průběh posuzování:

Proces posuzování vlivů koncepce na životní prostředí zabezpečuje Ministerstvo životního prostředí České republiky, jež je příslušným úřadem pro proces posuzování vlivů koncepce Operační program Praha – pól růstu ČR na životní prostředí. Zapojení dotčených správních úřadů a dotčených územních samosprávných celků probíhá v souladu s obligatorními kroky, definovanými v rámci zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“).

Oznámení koncepce ve smyslu § 10c zákona o posuzování vlivů na životní prostředí bylo příslušnému úřadu předloženo dne 21. 8. 2013. Oznámení bylo dle § 10c odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí příslušným úřadem zasláno dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům k vyjádření.

Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 13. 9. 2013 zveřejněním informace o oznámení koncepce na úřední desce posledního kraje. Oznámení bylo rovněž zveřejněno v Informačním systému SEA. Ministerstvo životního prostředí, odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, oddělení SEA, obdrželo v zákonné lhůtě vyjádření celkem od 16 subjektů. Připomínky týkající se obsahu a rozsahu posouzení byly využity jako podklad pro vydání závěru zjišťovacího řízení. Závěr zjišťovacího řízení č. j. 74733/ENV/13 byl vydán dne 18. 10. 2013.

Dne 13. 5. 2014 byl příslušnému úřadu předložen návrh koncepce Operační program Praha – pól růstu ČR včetně vyhodnocení ve smyslu § 10f zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Veřejné projednání koncepce včetně vyhodnocení se konalo 17. června 2014 ve Velkém sále budovy A, Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy, Vyšehradská 57/2077. Zápis z veřejného projednání obdrželo Ministerstvo životního prostředí dne 19. 6. 2014.

Stručný popis posuzování:

Posouzení vlivů na životní prostředí bylo provedeno v souladu se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí a zpracováno v rozsahu přílohy č. 9 tohoto zákona.

Závěry posuzování:

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný orgán podle § 21 písmena d) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí na základě návrhu koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, vyjádření k němu podaných a veřejného projednání vydává:

SOUHLASNÉ STANOVISKO

k návrhu koncepce

„Operační program Praha – pól růstu ČR“

verze po veřejném projednání

za dodržení níže uvedených podmínek, kterými bude zároveň zajištěna minimalizace vlivů provádění Operační program Praha – pól růstu ČR na životní prostředí a veřejné zdraví:

1. V navazujících procesech budou respektovány připomínky k jednotlivým investičním prioritám a jejich specifickým cílům, jak jsou obsaženy v příloze č. 2 Vyhodnocení vlivů koncepce (tabulkové hodnocení investičních priorit).
2. Na koncepci navazující projekty a záměry budou podrobeny hodnocení vlivů na životní prostředí, pokud tak stanoví zákon o posuzování vlivů na životní prostředí. V případě navazujících variantních řešení záměrů nových staveb či činností bude vybrána varianta s minimálními dopady na životní prostředí a ochranu veřejného zdraví.
3. V následných projektech pro realizaci investičních priorit koncepce preferovat záměry se sníženými nároky na fosilní paliva, nižšími produkovány emisemi (CH₄, PM₁₀, CO₂, oxidy dusíku, NH₃) a nižšími dopady na obyvatelstvo.
4. V rámci výběru podpořených projektů upřednostňovat projekty, které vytvářejí podmínky využívání opuštěných areálů a ploch (tzv. brownfields). Hospodárně využívat zastavěné území (podpora přestaveb, revitalizací a sanací území) a zajistit ochranu nezastavěného území (zejména zemědělské a lesní půdy) a zachování veřejné zeleně, včetně minimalizace její fragmentace.
5. Při výběru projektů musí být respektovány principy a podmínky stanovené ve Vyhodnocení včetně podmínek vyplývajících z platné legislativy, tj. zejména území chráněná v rámci zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, podmínky vyplývající z CHOPAV a dále ze zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů.
6. Vhodným výběrem územních a technologických variant následných projektů (zejména stavebního charakteru) minimalizovat emise hluku, emise do ovzduší a kontaminace okolí. Pro zmírnění dopadů hluku na území při realizaci projektů koncepce

v odůvodněných případech používat protihluková opatření. Přitom je nutno zohlednit zvýšenou citlivost ptactva na hluk v období hnízdění.

7. Záměry, představující realizaci nového stacionárního zdroje znečišťování ovzduší je nutno vždy zvažovat s ohledem na stávající stav imisních koncentrací ovzduší v území. Pokud by imisní limity s dobou průměrování 1 rok v území již byly překročeny nebo bylo vyžadováno kompenzační opatření (ve smyslu §11 odst. 5 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší), nelze tyto záměry doporučit k realizaci.
8. Při podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů dbát na upřednostnění využívání odpadní biomasy před cíleným pěstováním biomasy pro energetické účely. Umísťování ploch pro pěstování těchto plodin (např. řepka olejná, kukuřice, rychle rostoucí dřeviny) v lokalitách soustavy Natura 2000 a zvláště chráněných územích (dále jen „ZCHÚ“) či v jejich bezprostředním sousedství nedoporučujeme. Snížení diverzity krajiny a následné snížení biodiverzity z těchto důvodů (úbytek potravních a hnízdních možností fauny) nelze dopustit.
9. Při případné podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů prostřednictvím malých vodních elektráren (dále jen „MVE“) musí být vyloučen vznik nových nebo obnova již zaniklých příčných překážek v toku a další vlivy na vodní organismy. Obecně by měly být podporovány přednostně MVE, při nichž nevzniká nová migrační překážka v toku a nedochází k negativnímu ovlivnění přírodních společenstev. Výstavba rybiho přechodu v případě příčných překážek musí být samozřejmostí, ale nelze ji považovat za řešení všech problémů.
10. Případnou podporu větrných elektráren směřovat mimo ZCHÚ, lokality soustavy Natura 2000, př. parky, místa s významným výskytem ptáků a netopýrů, VKP, ÚSES.
11. Případnou podporu fotovoltaických elektráren směřovat mimo zemědělskou půdu (s výjimkou půd V. třídy ochrany), přírodní biotopy, stanoviště zvláště chráněných a ohrožených druhů. V ZCHÚ, lokalitách soustavy Natura 2000 a přírodních parcích pouze při realizaci na budovách a vyloučení negativních vlivů. I ve volné krajině by jednoznačně měly být upřednostněny instalace na střeších.
12. Následné projekty je nutno hodnotit z hlediska možného vlivu na snížení biodiverzity v území. U hospodaření v plochách městské zeleně vyloučit nadměrné užívání hnojiv a chemických přípravků, zvláště ve zranitelných oblastech. Snižování počtu a rozsahu krajinných prvků v území (VKP, ÚSES), nelze dopustit.
13. U jednotlivých projektů pro realizaci opatření koncepce důsledně dbát na ochranu, resp. minimalizaci zásahů do biotopů zvláště chráněných živočichů a rostlin. Při možných variantách vždy preferovat řešení bez kolize s ochranou přírody.
14. Umísťovat nové stavby, vč. veřejné infrastruktury, do ZCHÚ a lokalit soustavy Natura 2000 lze pouze zcela výjimečně, s vyloučením významného vlivu na předměty a cíle ochrany. Při možných variantách vždy preferovat umístění mimo území systému Natura 2000. Konečný návrh řešit v dohodě s příslušným orgánem ochrany přírody a krajiny.
15. Při umísťování staveb či veřejné infrastruktury vždy zohlednit možnou fragmentaci území, zvláště liniovými stavbami. Negativní vlivy činností či nově budovaných staveb v cenných přírodních lokalitách a jejich blízkosti, způsobující fragmentaci území nelze doporučit.
16. V následných projektech při potřebě kácení zeleně dbát na neohrožení zájmů ochrany přírody (hnízdění ptactva, lokality soustavy Natura 2000).

17. Zvýšení stupně degradace půdy následnými záměry realizace koncepce nelze připustit. Přitom je nutno odmítnout zejména možnost navýšení vodní a větrné eroze záměrem, možný úbytek humusu v půdě, utužování půd a nevhodný vodní režim (odvodňování, zatrubňování či regulace vodních toků).
18. U jednotlivých projektů pro realizaci investičních priorit koncepce vždy zvažovat riziko kontaminace půdy či povrchových a podzemních vod závadnými látkami. Nadměrnou kontaminaci prostředí makronutrienty (dusík, fosfor) či chemickými látkami a přípravky (pesticidy), zvláště ve zranitelných oblastech na okraji území Prahy (nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu) nelze akceptovat.
19. Při realizaci projektů v rámci snižování energetické náročnosti budov zjišťovat výskyt chráněných živočichů, při pozitivním výsledku zateplovat obvodové pláště mimo hnízdní období.
20. Při realizaci projektů v rámci snižování energetické náročnosti budov provádět úpravu ventilačních otvorů umožňujících hnízdění, případně instalovat hnízdní boxy apod. (i bez přímého aktuálního potvrzení výskytu ptáků).
21. U navazujících projektů vždy hodnotit jejich dopad na „malý koloběh“ vody. Urychlený odtok vody z území (omezování vsaku, snižování vodních ploch, meliorace pozemků, regulace vodních toků) v důsledku navržených projektů nelze doporučit.
22. Podporovat realizaci projektů zaměřených především na zvyšování kompetencí k udržitelnému rozvoji prostřednictvím environmentálního vzdělávání, výchovy, osvěty a poradenství.
23. Podporovat realizaci projektů zaměřených na inovace a opatření, které podporují opětovné použití odpadů a předcházení vzniku odpadů, tj. takové aktivity, které jsou umístěny na prvních místech hierarchie nakládání s odpady.
24. Předkladatel koncepce zajistí celkovou koordinaci systému sledování vlivů OP PPR na životní prostředí, tj. zejména následující kroky a aktivity:
 - vybrat relevantní environmentální indikátory a začlenit je do celkového systému sledování implementace OP PPR na životní prostředí;
 - pravidelně vyhodnocovat výsledky monitoringu (ve vazbě na další postupy průběžných evaluací při implementaci programu);
 - pravidelně zveřejňovat výsledky monitoringu;
 - využít relevantní environmentální indikátory jako kritéria pro hodnocení a výběr relevantních projektů, předkládaných v rámci OP PPR;
 - zajistit dostatečné odborné a personální kapacity pro oblasti životního prostředí a rámec implementační struktury OP PPR, tj. zejména pro hodnocení a výběr projektů.
25. Předkladatel koncepce zveřejní na svých internetových stránkách vypořádání veškerých došlých vyjádření a připomínek, a to jak k návrhu koncepce, tak i k jejímu vyhodnocení.

Ministerstvo životního prostředí upozorňuje na povinnost schvalujícího orgánu postupovat podle § 10g odst. 4 a odst. 5 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Ministerstvo životního prostředí předpokládá, že řídicí složky realizace této koncepce zajistí u každého navrženého opatření co nejširší publicitu a informování veřejnosti.

Ministerstvo životního prostředí dále upozorňuje předkladatele na povinnost zajistit sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a další povinnosti plynoucí z § 10h zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Ing. Jaroslava HONOVÁ, v. r.
ředitelka odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
(otisk razítka se státním znakem č. 11)